

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 17 november 2023
(OR. en)

15525/23

COH 88

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Sammanhållningspolitiken och EU:s strategiska oberoende = Diskussion

Vid mötet i rådet (allmänna frågor) om sammanhållningspolitiken den 30 november uppmanas ministrarna med ansvar för sammanhållningspolitiken att på grundval av ordförandeskapets dokument i bilagan till denna not diskutera hur sammanhållningspolitiken kan bidra till att främja Europeiska unionens suveränitet och strategiska oberoende.

Bakgrundsdocument

till mötet i rådet (allmänna frågor) om sammanhållningspolitiken

Sammanhållningspolitiken och EU:s strategiska oberoende

Den internationella öppenheten under de senaste sju årtiondena har varit mycket gynnsam för EU och har gjort det möjligt för unionen att uppnå nivåer av ekonomisk tillväxt och social välfärd som skulle ha varit omöjliga under protektionism eller med en union med färre medlemsstater.

Internationell öppenhet har dock också underlättat **omlokaliseringsprocesser**, vilket har lett till att vi förlorat marknadsandelar inom strategiska sektorer och blivit **alltför beroende av tredjeländer** på områden som energi, hälso- och sjukvårdsmateriel, digital teknik samt livsmedel.

Samtidigt har Europeiska unionens konkurrenspolitik och strävan efter solidaritet och lika möjligheter vid tilldelningen av offentliga stöd och medel lett till situationer där **storföretag inom EU inte har kunnat konkurrera på lika villkor med internationella jättar**, vilka tenderar att få stöd från de stater där de är belägna.

De geopolitiska, tekniska och miljömässiga förändringar som vi i dag genomgår understryker att vi behöver agera mot denna trend. Samtidigt ger dessa förändringar oss tillfälle att investera, locka nya företag och arbetstillfällen till Europa, skapa välstånd samt minska våra externa sårbarheter. Detta har belysts genom den energi-, råvaruförsörjnings- och inflationskris som uppstod till följd av Rysslands invasion av Ukraina, den överhängande risken för en oljekris till följd av den pågående konflikten mellan Israel och Palestina, men även i samband med andra tidigare försörjningskriser som har lett till störningar i de internationella värdekedjorna.

Det blir därför allt viktigare för **Europeiska unionen att kunna utveckla en stark, motståndskraftig och framåtblickande industristruktur** vilket skulle göra det möjligt för unionen att **skydda sin suveränitet och öka sin självständighet** i situationer där internationell instabilitet råder över marknaderna. I detta syfte måste unionen säkerställa att stora företag inom strategiska sektorer stannar kvar på europeisk mark så att de kan leverera varor och tjänster som är avgörande för framtiden och skapa strategiska arbetstillfällen av hög kvalitet och med högt mervärde.

Det råder inga tvivel om att **den industriella utvecklingen ofta fungerat som ett instrument för territoriell och regional utveckling, vilket är sammanhållningspolitikens övergripande mål**, i enlighet med artikel 174 i EUF-fördraget. Industrin kan, i egenskap av drivkraft för ekonomisk verksamhet och sysselsättning, vända utlokaliseringstrenderna, både mellan regioner inom unionen och med omvärlden. Dessutom har stora företag den största kapaciteten att skapa arbetstillfällen, investera i forskning, utveckling och innovation, konkurrera internationellt samt driva på utvecklingen i de regioner där de är etablerade och i andra regioner kring dem genom att efterfråga varor och tjänster. Den industriella utvecklingen i stora företag inom strategiska sektorer skulle, med stöd av de sammanhållningspolitiska fonderna, således leda till **bättre livskvalitet för medborgarna, med högre nivåer av jobbskapande och större suveränitet för unionen, vilket också skulle få en dominoeffekt på Europeiska unionens verksamhet överlag**. Den bidrar också till att stärka de regionala ekonomiernas motståndskraft genom att bygga upp framtidssäkrad industriell produktionskapacitet och framtidssäkrade värdekedjor

I detta avseende **spelar sammanhållningspolitiken en nyckelroll, eftersom den genom sina fonder kan bidra till det strategiska oberoendet och skyddet av unionens suveränitet**. Utvecklingen av dessa strategiska sektorer, som medfinansieras av Eruf, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden eller Fonden för en rättvis omställning, skulle således i sin tur bidra till utvecklingen av varje EU-region och av EU som helhet.

I detta sammanhang skulle **sammanhållningspolitiken kunna finansiera företagande i en konkurrenskraftig industri** som kan **agera på stora internationella marknader**.

Det handlar inte bara om att utveckla en europeisk industri, utan också om **att kunna konkurrera med internationella jättar i länder som USA och Kina**. I detta syfte behöver vi kunna dra nytta av sammanhållningspolitiken så att stora företag inom strategiska sektorer stannar kvar på europeisk mark och i sin tur bidrar till att minska de regionala skillnaderna.

Detta skulle göra det möjligt för Europeiska unionen att **minska sitt externa beroende av** teknik som kan ersätta råvaror eller sektorer där unionen inte har någon konkurrensfördel. Ett exempel på detta är förorenande energikällor. Den skulle också kunna bidra till att **minska de risker som uppstår till följd av ett eventuellt sammanbrott i de internationella värdekedjorna** vid konflikter eller internationella spänningar. På samma sätt skulle den kunna bidra till att **bekämpa de risker som klimatförändringarna medför** genom att stärka en industri som är inriktad på sektorer som är rena och med lägre utsläpp av växthusgaser. Slutligen skulle den med största säkerhet bidra till att **skapa högkvalificerade arbetstillfällen och hög marginell produktivitet och höga löner**, vilket i slutändan skulle leda till en förbättring av medborgarnas livskvalitet.

Mot bakgrund av det ovanstående skulle vi vilja ta tillfället i akt att reflektera över följande fråga vid detta möte i rådet (allmänna frågor):

Hur kan sammanhållningspolitiken bidra till att främja Europeiska unionens suveränitet och strategiska oberoende, i en tid då det mer än någonsin är nödvändigt att inom strategiska sektorer stärka de stora företagens internationella konkurrenskraft som drivkraft för sysselsättning och välbefinnande i alla regioner i Europeiska unionen?